Polowo oja re sihin

Gboùngboùn

NO. 38 — WED., JULY 21 — TUES., JULY 27, 1971 — Price 3d

Owo ni a ti nwowo, polowo oja re

JIBITI: ỌWỌ TẸ ỌLỌPA MEJI

AYEYE ati eto ọba jije ni ilẹ Yoruba [illegible] ... ni ida ti gẹ."

[illegible] "Gboungboun" ni o ya aworan yi ni Ikere-Ekiti ni ibi ayẹyẹ gbigbe ọpa ase oye, eyiti Ilọba Ologun Ipinle Iwọ Orun fun Ọba Ogoga [illegible] Kabiyesi Abiyelunwa Samuel Adegoke Adegboye.

MỌṢUDI AKANJI

OLUṢẸGUN AKINOṢUN

—KAYODE ADEGBESAN

AWỌN ọlọpa meji kan ni ile iṣẹ awọn ọlọpa ni Iyaganku, Ibadan; ni awọn ọgagunoye ọlọpa ti nṣe ọrọ wa l'ọwọ wo bayi lori ẹsun gbigba owo [illegible] ni ilu Ibadan wa ti kan awọn ọlọpa meji na. Oruko awọn ọlọpa meji yi ni awọn ọga ọlọpa ko [illegible].

Irohin kan ti o de si etigbọ onirohin "Gboungboun" fi ye ni wipe awọn ọlọpa meji na ti nlọ kakiri [illegible] ... ti awọn fi dibọn wipe [illegible] ... eyi si.

Ọkan ninu awọn onimọto na, ti oruko re nje Ojelade, ti awọn ọlọpa [illegible] ... "Gboungboun" wipe ni [illegible] ... LO 4107 jale ni Ọgọpa Ṣalẹnji ni Ibadan.

ỌGBỌN PONUN

Ọgbẹni Ojelade ṣe alaye siwaju si wipe lẹhin ọpọlọpọ ariyanjiyan larin on ati awọn ọlọpa na, ni awọn ọlọpa meji na so fun on ki on lọ si Iyaganku lati [illegible] ... ọgọrun ponun (£100) wa fun owo [illegible], lati ba pa ọrọ na mọlẹ.

O ni ọrọ [illegible], eyiti awọn ọlọpa meji na gba ko mu ki [illegible] ... ogbọn ponun (£30). Lẹhin eyi ni nwọn lọ, ti on ko si gburo wọn mọ titi Ọjọ'Ru [illegible] ... LN 2166, so fun onirohin "Gboungboun" wipe on wa ni ile [illegible] ... LN 2166 ni awọn kan lọ [illegible] ... Ṣalẹnji [illegible] ... ponun lọ.

IWADI EKUNRERE

Ọkunrin na, ẹniti ko fẹ so oruko re so wipe on fura si ọrọ awọn ọlọpa meji na nigbati nwọn beere fun ẹgọjọ ponun (£160) lati [illegible] ... mọlẹ, ṣugbọn ti on ko jale lati fun wọn ni owo kankan.

O ni lẹhin eyi ni on gba ọna ọdọ awọn ọlọpa lọ ni Iyaganku [illegible] ... awọn ọlọpa meji na [illegible].

Wo oju ewe keji

IYAWO GB'ỌMỌ SILẸ BA ALE LỌ

—BAYO OGUNTADE

"DAJUDAJU, [illegible] ... ijiya ẹṣẹ re."

[illegible] ... Ibadan, Oloye Y. B. Ogundipe [illegible] ...

Ọkọ obinrin na, Ọgbẹni Raṣidi Akanji [illegible] ... Ṣerifatu Abegbe gbe ọmọ ti o nlọ lọwọ, ṣugbọn ti o ko [illegible] ... o ba ale re sa lọ. O so pe [illegible] ... o le ba on toju re.

Ṣaju eleyi, Ṣerifatu ti o pe ọkọ re l'ẹjọ [illegible] ... ọjọ ati fi bimọ.

O so [illegible] ...

O ni igbeyawo na ku, o si paṣẹ pe ki Ṣerifatu maa toju ọmọ na titi yio fi di ọmọ ọdun marun, ti yio l'ọjọ lati gbe fun baba re.

Olosa merinla ku iku esin

—ONAKOYA ADEBANJO

"ENYIN ọlọpa, [illegible] ... Akanji [illegible].

Ninu aroye ikẹhin tire, Oluṣẹgun Akinoṣun pẹlu omije ni oju re nkigbe pẹlu ohun [illegible] wipe: "Enyin onirohin, e ba mi so fun iya mi ati awọn ẹnia mi pe ki nwọn ṣe itọju awọn ọmọ mi. Emi [illegible] ...

yori si ni, —Olorun lọwọ [illegible]

Awọn odaran [illegible] ...

30 [illegible] ...

OLE! OLE! OLE!

[illegible] ...

Wo oju ewe keji

Ọmọ f'ori iya bọ'gun

"ỌRỌ di b'o lọ, o yago 'nmi'" ni awọn ara abule Oritunmibare, lẹba Ondo nka [illegible] lọlọ yi nigbati Ogun Lakaaiye gba okunrin agbe kan l'ọjọ, ti o si [illegible] iya re l'ada pa.

Onirohin "Gboungboun" ni Ondo fi to wa leti wipe ọkunrin [illegible] ...

[illegible] ...

PA IYAWO RẸ

Onirohin "Gboungboun" fi ye wa wipe awọn alabagbe [illegible] ... Ondo [illegible] ...

[illegible] ọlọpa kan ti oruko re nje Benjamin Oseyigbe ni a gbọ wipe o ti f'ara han ni ẹhin ile ejo ilu na fun [illegible] ... Oseyigbe.

Ọgbẹni Jonathan Obaro, ti o nṣe ọlọpa na [illegible] ... Benjamin pa iyawo re [illegible] ... Abeokuta.

[illegible] ...

ONJẸ ILẸ YORUBA

OHUN ti a ṣe iyẹwo lalo ninu oriṣi onjẹ ti a pe ni Karaole yi ni pe diẹdiẹ ni a njẹ ma onjẹ l'ojojumọ sibẹsibẹ bi ko ba si ninu onjẹ, iyonu ti yio de ba ara wa ko ni kere. Awọn ojogbọn ninu eko ti ye wa pe lai si Karaole ninu onjẹ kan, orijẹ na ko iti pe. Awọn ti o nje Karaole nitoripe iṣẹ ti o nṣe gan wa ara ni pe o nfun enia ni ilera.

Awọn orisi mẹrin pataki ninu Karaole yi wa ni aropo wa:

KARAOLE KINI:- A le ri Karaole kini ninu eso pupa ti o ko gba ninu ora: ẹdọ; ẹja ewe tuna, wara, ati Bota. Iṣe rẹ pataki ninu ara ni pe ki jẹki enia rere ko arun ki ini jeki eiriran l'oru ba enia ja. Ki iṣe gbogbo oju ti o ndun enia ni o je mo aini Karaole yi, nitorina bi oju ba ndun enia o to ki o tete lo ri onisegun (dokita) ti o jafafa. Awọn wonyi ni o ko jẹ mọ okan ti o fa idi re.

KARAOLE KEJI:- A le ri Karaole keji ninu awọn eso bi orombo ni orisirisi: ata-bosu; elegede, ewebe ati ewa ghaba. Iṣe rẹ ninu ara ni pe nikiki enia gbọngbọn ọrọ o njeki onjẹ tete da ninu enia; ki jeki egbon-eyin ba enia ja, o si tun njeki ara enia jolo lai si ifon tabi ipaka.

Nkan pataki ti a nilati ṣakiyesi nipa Karaole yi ni pe o maa yọ ninu omi ti a lo fi bọ ẹfọ tabi eso, bi a ba da iru omi beyi nu. Karaole ti o wa ninu ẹfọ na ni a danu yi. Nitorina, o tọ ki a ti pan ẹfọ daradara, ki a ti rọ ọ ninu omi ti a bu iyọ sinu ki a to gbe ka ina; a si nilati lo omi ti a ba fi bọ ẹfọ fun sise ọbẹ.

A ko gbọdọ da omi yi nu rara Kan-un fun maa npa Karaole yi nitorina, ko to ki a lo kan-un fun bibọ ẹfọ. Eyi fihan ni pe ọbẹ ila ati ọbẹ ẹyọ tabi ewedu ti a nfi kan-un se ko le ni Karaole yi tobẹ. Gbigbe ọbẹ ka ina ni igba pupọ lẹhin ti a ba ti se tan maa npa Karaole yi run.

KARAOLE KẸTA:- Ninu ẹfọ ati eso ni Karaole yi po si; nitorina a le ri ninu orisirisi ẹfọ, tomati, orombo, alubosa ati awọn orisi miran.

Iṣẹ rẹ ninu ara niwọnyi:

1 Ki jẹki ahọn tete ran enia.
2 O njẹki ẹhin enia l'agbara ki ini jẹki akokoro tete ba enia ja.
3 Ki jẹki itọ-enu ati yooro enu ṣe enia.

Karaole yi ki ini ninu eso ti o

IYALODE

ba gbe ninu efo ti a re sinu omi fun igba pipẹ, tabi ninu ọbẹ ẹfọ ti o ti gbe ojo pupọ ninu iṣasun. Ẹfọ ati eso tutu yọyọ ni o maa npọ ninu rẹ ju. Iti ọbẹ ẹfọ ba jinna ju maa yio pa pupọ run ninu rẹ. Ẹfọ tutu ti a ko se rara ni o npọ ninu rẹ ju, ṣugbọn ṣaṣe ẹfọ ni a nje ni ilẹ

AIYE D'AIYE OBINRIN

wa, nitorina ni ko ṣe tọ ki a jeki ẹfọ jinna ju ki ina ma baa pa Karaole yi tan.

Awọn eso ti a ko nse rara, gẹgẹ bi orombo, ibẹpẹ, ọgẹdẹ ati awọn orisi miran nfun wa ni opolopo Karaole yi. Nitorina ni o ṣe tọ ki a maa jẹ awọn eleyi ni igba gbogbo. Orisirisi eso wonyi ni o wa ni ilẹ wa a ko gbọdọ ṣaifani nla yi da ara wa. Gẹgẹ bi a ti sọ siwaju a ko gbọdọ da omi ti a ba fi bọ ẹfọ nu.

KARAOLE KERIN:- A nri Karaole yi ninu ẹja ororo ati ẹyin. Sibẹ onjẹ kọọ ina kii din agbara rẹ ku. Iṣẹ rẹ ni pe ki jẹki ìyan ọmọde ke, o si njẹki egungun ara ati ti ehin l'agbara. O to ki awọn ọmọde maa je Karaole yi mọ onjẹ nigbagbogbo. A tun le ni Karaole yi ni ona miran: Nigbati orun ba ran si awọ ara wa, awọ ara a maa ṣe Karaole yi funra rẹ; nitorina o tọ ki orun maa kan wa l'ara, papa awọn ọmọde. Eleyi ṣe ṣe fun ọmọde ti ile wa nitoripe otutu ko so po ki a ma fi ara sile fun igba diẹ. Gbogbo enia ni awọn Karaole merẹrin wọnyi je pataki fun, ṣugbọn Karaole kẹta ati ẹkẹrin ṣe pataki fun ọmọde, o si je dandan fun aboyun ati abiyamọ.

OMI

Igba gbogbo ti a nri omi ni ko jẹki a mọ riri rẹ ni igbesi aiye wa. Bi ko ba si omi, a ko le wa l'aiye. Omi ni a fi nse onjẹ, oun ni a nmu, ni a fi nwẹ, ni a fi nfọ aṣọ, oun si ni a fi nfọ ile ati orisirisi awọn nkan miran ti a nilati fọ. Bi ko ba si omi, ohun ogbin ko le hu, beni gbogbo awọn ero ti a nlo l'ode oni ko ni le sise rara.

Nitoriba, omi ti a nmu nilati mọ tonitoni nitoripe ninu omi ti ko mọ ni a ti nri aisan, arun ati awọn arun miran ti nwọ inu ara wa. Ni ile ti o je wipe omi ero nikan ni nwọn nlo, aisan ki iba wọn je nibẹ. Tobi ko ba si omi ero, iba je omi odo tabi ti kanga ni; a to ki olukuluku maa se omi tẹ yio mu.

Ona ti o si dara ju lati fi ṣe eyi ni pe ki enia ni amu tabi ikoko omi mimu lọtọ, yato si eyiti a npon omi ifọṣọ ati ti ifọ nkan miran si.

Ki a gbiyanju lati maa se omi ti a o mu sile ni alalẹ ki a daa sinu ikoko tabi amu na ni alẹ, ki o ba le tutu fun mimu ni ojo keji.

A o ri wipe sapon ti a ba ṣe lati omi mimu lona bayi ko je asan, nigbati a ba ranti irora ti aisan ati awọn arun miran ti a nmu mọ omi nfi oju wa kan.

Wayi o, ki ise omi mimu nikan ni o nilati mọ omi ti a nlo fun ona miran nilati mọ pẹlu. Ṣugbọn eyiti a nmu ni eyiti a fi nse onjẹ je ọranyan. Bi a ba lọ pon omi ni ode ape oke odo ni o tọ ki a ti pọn omi a ko gbọdọ pọn omi nibiti nwọn gbe nwe tabi nfọ aṣọ si.

IKOKO TABI AMU

Ona miran ti a tun lee gba ri wipe omi wa mọ ni ṣe ki a ti nṣọ fun-fun eyiti a nsu bi apo ọṣẹ. Bi a ba ṣe eyi a o ri pe ẹfẹ ti a nmu mọ omi ko kere eyi ti pelu nkan o ndi aisan si wa l'ara. A nilati maa de ikoko tabi amu omi wa nigba-gbogbo.

Omi ni o njẹki onjẹ ti a nje ro lati wọ inu eran ara lọ. Ipa ti omi si ko ni gbogbo ara wa je idameta lona meji lọ. Ki ise nigbati a njeun nikan ni a le mu omi, a le mu omi nigbakugba ti ongbẹ ba gbe wa nitoripe opolopo omi ni a nilo dana nipa lilasun ati ni ona miran.

KO ITI PARI

BARIKA

BARIKA ọjọ ọjọ ibi rẹ kini, eyiti o ko ṣe lọlọ yi, ọmọdekunrin Adekunle Adewale Adesanya, ti Opopo Agbokolo, ni Ibadan. Awọn oke ati ọmọdekunrin na lan, nigbati o ṣe ẹkara oyinbo ti ọjọ ibi rẹ.

Ki ise wipe ọmọde yi npe ni, bẹni ko lọ ọja ni gbanjo: o to awọn ohun iṣere rẹ jọ, ki awọn elegbe rẹ le ri ohun ti sere lẹhin ti awọn je ase tan nibi ọjọ ibi Olubanmi Olawale ni Ilu Ikẹrẹ-Ekiti laipẹ yi.

SKETCH KI "AKỌNI ẸDA"

A ko lee se irenti ogun abele orilẹ-ede yi lai menu ba Ọgbẹni Ukpabi Asika.

Ninu iwe idanilọla kan pataki ti a ti te jade ni a o ti ka nipa iṣe rere ati iwa akikanju ti enia a lee pe ni "OGAGUN IREPỌ" ti nu fun alafia ati irepọ orilẹ-ede yi.

"Ko-ṣe-e-meni" ti iwe yi, yio si wulo fun gbogbo ọmọ orilẹ-ede yi titi lailai. "Ọrọ pọ mbẹ!"

Sile meji abo (2/6d) pere ni. Tete wa fi oruko ale fun ẹrọ ẹda awọn aṣoju onlwe-kohin Sketch jakejado ilẹ Naijiria tabi ki o kọ iwe si:-

Commercial Manager,
Sketch Publishing Company Ltd., Ibadan.
Phone 22229 - Ibadan Phone 24660 - Eko.

ERE OSUPA

— BAYO OGUNTADE

1 Adiẹ baba mi kan aiteyebatye, owo ni o nlej ki ite agbado.
2 Ogunna ogodo bo si ode ko ku o.
3 Esinsin baba mi kan lailai, ko ri oja ti ko tiṣe o.
4 Ologun ṣekete w'ẹwu Iria o
5 Aboyun-boyun tọwọ rin o
6 O ni igba ikoko, o yọ egbeje gege, o ni ki oriṣa ma jeki oti ri ọran kobokobo o.
7 Kini nkan ọba ti jẹ?
8 Enu ku mọgudu jẹ, ẹiọa koi mogudu je, mọgudu ku ko ti enili yio jẹ ẹ.
9 Ole kokoro ko ṣe gun o.
10 Gbogbo igi ni mo le gun, eko le gun ataba d'ati dando baba ọkẹ o.

ITUMỌ

1 Molo
2 Eyin
3 Owo
4 Ekiro
5 Irule
6 Igi gbaguda
7 Abẹ olukondo
8 Isasun tabi ikoko ọbẹ
9 Eyin adiẹ
10 Eran

AKOJỌPỌ ỌRỌ IJINLẸ (26)

— OLU ỌNAKỌYA — ADEBANJO

1. Ọmọ ologi ja lulẹ lati ori aja gbogbo ilu mu erin rin ọmọ olola be ailẹ lati ẹnu ferese ariwo ekun ta lala.

Itumọ:-
Awọn enia kan bikita bi jamba ba ṣẹlẹ ti talaka fi ara pa ṣugbọn bi idaawo kekere kan ba de ba gbajumọ tabi olola gbogbo enia ni yio maa ṣe idaro.

Lilo rẹ:-
A nlo owe yi lati fi juwe iwa aimọni ti ọmọ araiye maa nhu si talaka.

2 "Ngo mun" "ngo paa" ni enia mba lọ si oju ogun; ni gbati o ba de ibẹ ohun ti ekeji yio baa: yala ki a mu l'ẹru, tabi ki a pa.

Itumọ:-
Ero rere ni enia maa ngba funra re, ṣugbọn aṣẹhinwa, aṣẹhinbọ, ero rere na le yipada, ki buburu si baa.

Lilo rẹ:-
A nlo owe yi nigbati iṣẹlẹ buburu ni-ti-ireti ba ṣe si enia.

3 A ko iti gbe ifa kalẹ, ifa ti nṣe bi ala.

Itumọ:-
A fẹrẹ ma iti pari ọrọ ikilo wa nigbati apẹrẹ aṣẹlẹ wa ti bere si yọju.

Lilo rẹ:-
A nlo ọrọ yi nigbati a ba wiye pe ọrọ ikilọ tabi aṣẹlẹ wa ti njade ni wara-nṣesa (lai ti asiko sofo rara).

4 Jaguda gbe owo ole gbà; o kuro lọwọ alagbada, o bọ si ọwọ alagbegbe.

Itumọ:-
Lẹhin ti enikan ti agbara tabi arekereke gba ohun ini eni ti elomiran ti o buru ju alafowora yi tun gbaa lọwọ rẹ: ireti lati ri ohun ini yi gba pada ko rọrun mọ.

Lilo rẹ:-
A nlo ọrọ yi nigbati ohun ini wa ba sọnu, ti a ko si ni ireti lati ri mọ, paapa nigbati ohun na ti bere si lọ lati ọwọ de ọwọ.

5 Ọrọ ko tobi apejuwe rẹ ni o pọ.

Itumọ:-
Itumọ gbolohun ọrọ kan maa npọ ju bi a ṣe sọọ ailẹ lọ; bẹẹ si ni itumọ gbolohun na le fa itumọ aimọye ni ọkan awọn eniti o gbọọ.

Lilo rẹ:-
A nlo ọrọ yi nigbati iṣẹlẹ ti o w'aiye lati inu ọrọ kan ba layọ, tabi yato si ireti wa.

6 Ibi ti moyin-moyin ẹmun merin ba ti je eko ọbọ abẹle ilu yio sise opolopo ole nile eru ewa ni a o ka ni, tabi apẹrẹ?

Itumọ:-
Iṣẹ aṣẹdagun ni yio de le awọn ẹtitu yio ṣe ipalọmọ tobi awọn enia ba fi moyin-moyin ẹmun merin je eko fidi re ni pe ewe eko ati ewe olẹlẹ yio ti po ju. Bẹẹ si ni apẹrẹ yio po ju eyiti a le ko kaiye, pelu ipọnju.

Lilo rẹ:-
A fi eyi njuwe bi wahala na le ti po to nigbati enia ba npese aye alejo fun opolopo enia. A tun fi njuwe iru iṣẹ nla ti opolopo enia le jijọ ṣe, tabi ti nwọn le papọ da silẹ.

7 Agbado ti a ngun ninu odo ni a maa ngba'ju mọ: iṣẹ ti a nṣe ni ni o yẹ ki a mu ṣe.

Itumọ:-
Ọgẹ bi o ti ṣe pataki fun enia lati fi t'ọkan-t'ọkan te apa mọ agbado ogi ti a ngun ninu odo, bẹ ẹ ni o yẹ ki a te apa mọ iṣẹ ti a fun ni ṣe.

Lilo rẹ:-
A fi owe nkilọ fun enia (papa awọn ewe) lati fi t'ọkan-t'ọkan koju mọ iṣẹ tabi ẹkọ wọn; ki nwọn ma fi asiko wọn ṣofo lori ọrọ ti ko kan wọn.

8 Makan-makan ni eyo akasi; diẹ-diẹ ni agba ile njẹn 'mi.

Itumọ:-
Bi o ti je pe a maa njo ayẹ lẹgẹlẹgẹ ki o to kan enia, bẹẹ ni aṣaju ile yio kan wa, ẹrọ bi a ti ag'ola ninu eko...

Lilo rẹ:-
A nfi eyi kilọ fun enia lati ni ojo ti akoso ile, egbe tabi ti ilu; nitoripe bi o ti wu ki o pe to, iṣẹ aṣaju tabi alakoso iru ẹgbẹ naa yio kan an.

9 Bi a ba wi fun ọmọ eni ki a gbọ ori okete, koko l'ẹnu.

Itumọ:-
Ọmọ ti oba ba kilọ fun ailẹ iṣẹ ikilọ na daradara; nikẹ...

(Wo oju ewe keta)

(Wo oju ewe keta)

Ija Igboro: Enia merin de'le ejo

MERIN ninu awon elesin Serifu ni ilu Osogbo ti awon Pilis p'enia pelu awon elesin Sango laipe yi ni nwon ti f'oju ba ofin ile ejo kan ni ilu na l'opin ose ti o koja yi, lori esun pe nwon ba iwa jandukø larin ilu.

Awon enia na ni: Serifu, Nojimu Olorun-nibe, eni odun mejilelogun ti ise Olori ijo elesin Serif, Amusa Olaiya, eni odun metadinlogbon, Rasaki Akanni, eni ogun odun pelu Saka Akode, eni odun medogbon, ni awon olopa fi esun kan pe awon ba ise l'ona ti o lodi si ofin, nwon si pa awon elesin Sango kan l'ara ni adugbo Ola-Oba, ni ilu Osogbo ni ojo kerinlelogun osu karun odun yi.

Olufisun so pelu pe awon enia na pa Ogbeni Buraimo Idowu; Olabode Idowu; Simbiat Bello; Ganiyu Bello, Tajudeen Bello pelu Ilesu Adisa l'ara ni ojo buruku ese gb'omi nu yi.

Keje ti olufisun ka esun na si eligbo awon enia na ni nwon se alaye pe awon ko jebi Adajo si gba iduro enikokan ni ogo fun sohun ki o to sun igbejo siwaju.

* Adajo ile ejo giga ilu Abeokuta, Olola Adewale Thompson ti kesi ijoba ologun Ipinle yi lati yoda, adajo kotu giga kan si agbegbe na, ki ogoro awon ejo ti o wa ni kotu na bayi le tete kase kuro n'ile.

Olola Thompson so oro yi nibi ase iko-lenu-jo kan, eyiti o se pelu awon anifebin ni ibere igbejo ni ile ejo giga ilu na ni lolo yi.

Ninu oro re, Olola Thompson da'moran wipe o ye ki ijoba tete yan adajo kotu giga kan wa si agbegbe na lati se iranlowo pelu on lori awon ejo ti awon olubejo npe si ile ejo giga na.

O so pelu pe awon ejo ti o wa ninu ile ejo bayi po ju eyiti adajo kan le da lo: "Idi eyi ni o se je oranyan fun ijoba lati yoda adajo kotu ola kan, ki o ba le se iranlowo, ki awon ejo na si le kase kuro n'ile"

IROHIN SOKI

Ibadan

LAIPE yi, awon ojogbon onimo ijinle lati orisirisi ilana eko ati ile ise oko pelu alumoni ile se ipade kan ni ilu Ibadan, lati jiroro lori ise ti awon ojogbon meji omo ile Geesi se lori ile papa Ipinle Iwo Orun Awon omo ile Geesi na ni Omowe Murdock ati Omowe Mac Colbourne.

Ninu ipade yi, Oga agba ni ile ise oko ati alumoni ile, Ogbeni M. A. Akintomide se alaye pe ayewo pelu akosile ohun alumoni ile orile ede je ohun elo onibyebiye fun ise idagbasoke ise oko ati ilosiwaju orisirisi ona aje. Oga agba na so pe idi eyi ni iru ise pataki ti awon ojogbon wonyi ti dawole ko le se alai w'aiye ni akoko yi. Okan ninu awon asoju ti enia ti nwon wa si ipade na ni Igbakeji Asoju orile-ede Canada ni Ibadan, Ogbeni Pugh.

Akure

AWON olopa ti nfo gbogbo igbo ati ilu agbegbe Ondo, lati wa isansa kan ni aweri, eniti awon ni jreti lati ba won se ajoro lori adjiu iku abileko kan, Iyafin Olagunju Arowolo, eniti nwon ri oku re ninu igbo laipe yi. Nwon ti ge ori ologbe na ba lo ki nwon to ba oku na pade.

Irohin ti o de eti gbo wa ni pe Iyafin Arowolo mu isansa yi lo sinu oko bale re lati siso Sugbon nigbati o pe ti oko obinrin na ko ri abo iyawo re pelu alaghase yi, ni okunrin na ati awon aladugbo re nu ona oko na pon, nibiti nwon ti ba oku na pade ninu igbo.

Ile - Ife

O FERE to egbeta'lelogoji (8531) ohun osan ti awon osise ile ise oko ati alumoni ile ti gun ni oriririsi abere idena arun fun ni agbegbe Ile-Ife larin osu kewa odun ti o koja ati osu kefa odun yi. Lara awon ohun osin na ni aja mokandinlogoji ati ologbo kan, awon eyiti awon gu n ni abere idena arun digbolugi.

Alabojuto ile ise na, Ogbeni M. O. Oladiti ni o fi eyi lo ni Ile-Ife lenu ojo mete yi: O kesi awon olohun osin lati tara sasa mu awon ohun osin won wa fun itoju papa ni asiko sisa, nitoripe eyi ni yio mu ilosiwaju ba ona aje ati alafia gbogbo enia;

Ondo

NINU ... kan ti o ba sile larin ... akeko onilwe mewa ... mesan ni ile eko giga Josefu Mimo ni ilu Ondo laipe yi, opolopo awon akeko pelu awon oluko ni nwon fi ara pa Ogun ninu awon akeko na si ni awon olopa ti fi si itimole.

Nitorina ni olele Oga agba ni ile eko giga na, Ogbeni J. R. Ola fi le awon akeko wonyi jade, Mejidinladoje (128) akeko onilwe mewa ati onilwe mesan ni ki yio fi oju ba ile eko giga na titi di igba ti iroke na yio pari.

Pota

IJOBA Ologun Ipinle Ese Odo ti ya owo kan ponun (£20,000) soto lati fi se iranwo ati atilehin fun awon egbe odo agbe ipinle na, ninu ilana idagbasoke olodun merin ti ijoba na ti gbe kale. Egbewa ponun (£6,000) ninu owo yi ni ijoba yio na lori eto yi, larin odun yi.

Alakoso ise oko eja ati alumoni ile Oloye Harold Dappa-Biriye ni o fi oro yi lo nibi ipade egbe odo agbe ni Pota laipe yi. Alakoso yi so pe egbe odo agbe marundinladota ni nwon ti da sile ni ipinle na. Onirunu ise aje si ni awon egbe wonyi ti dawole.

Sapele

IJOBA Ologun Ipinle Agbedemeji Iwo Orun ti yonda egberun ponun (£1,000) lati fi tun fun awon osise agbowo'bode lori afara odo Sapele fun imotiri odo do ati ijafafa won, lati osu keji odun yi. Iye owo kanna yi ni ijoba tun fi fun awon olopa ti awon nsise lori afara na ni asiko yi.

Olori ijoba ologun ipinle na, Ogagun Ogbemudia ni o so oro wonyi laipe yi. Olori ijoba na dupe pupo lowo awon osise wonyi nitoripe "nipa owo mimo ati ise aseкara ni nwon fi ko owo labua jo fun ijoba ati fun ilosiwaju ile baba won.

Kano

AWON omo egbe odo Ijo Oni ebomi ni orile-ede yi se ajodun won ni ilu Kano laipe yi, labe akoso olubewo ilo na, Alufa D. O. Olaniyi.

Okan ninu awon asaju egbe na, Ogbeni J. O. Ajala ni nwon yan gege bi Oniwasu Ose Odo, on ni o si se akoso ayeye "kokoro ilo" eyiti ise idije nipa sisi eso wura lati inu Bibeli. Lehin orisirisi eto eko, orin didun ati irohin lati owo awon asaju eka, fun odidi ose kan awon atilpade wonyi pada si ibujoko won gbogbo.

Oda

AWON ara Oda ati Akure ti bere ko ile igbebi alaralara kan si ilu Oda. Ilusan mefa ni o ni. Egbawa Ponun (£2,000) ni nwon si fi koo pari.

Laipe yi ni Ajele agbegbe Akure, Ogbeni D. E. O. Oriola si ile iwe Ana na kan fara si awon enia wonyi fun ile ola ti won ni si ile baba won, eyiti o mu won pa owo po lati fi aseye eleto le'le fun awon omo won. Ogbeni Oriola tun kesi won lati tubo tesiwaju ninu ise ilu: ki nwon si tara sasa si owo-ori alaan.

Saki

AWON ara Tede ati Aha, labe akoso Ijoba Ibile agbegbe Saki, ni ekun ariwa Oyo ti bere si ko gbongan alarabara kokan si ilu won. Edegbejidinlogun ponun (£3,500) ni ilu kokan yio na Labe akoso ise-iran-ara-eni lowo ni nwon yio fi se:

Alakoso ise idagbasoke ilu ni agbegbe na, Ogbeni Gbadegesin Adebiyi ni o fi eyi lo ni ilu Saki laipe yi. O so pe ilu kokan ti na egberun ponun (£1,000) lori ise ikole yi.

IJOBA JAMANI PESE EKO OFE

IJOBA orile-ede Iwo Orun Jamani ti se ipinnu lati pese anfaani eko ofe fun akeko mokanlelogun larin awon akeko ile eko giga Yunifasiti Ife l'odo'dun. Bakanna ewe ni ijoba orile-ede na ti se ileri pelu lati ko ile iwosan ijo Aguda ilosi si ile Ikire, l'ebe Ibadan ati lati pese awon ohun elo itoju alaisan si ile iwosan na, lehin ti awon ba ko pari.

Asoju fun ijoba ile Jamani ni orile-ede yi, Dokita Ernest Jung ni o so eyi di mimo nigbati o nfi oro we oro pelu akowe agba fun ijoba Ologun Ipinle Iwo Orun, Ogbeni Peter Odumosu, ni asiko ibewo re si ile ise Gomina ologun ipinle yi lenu lolo yi.

ATILEHIN

Ninu oro re, Dokita Jung se alaye wipe ile ijoba orile-ede on ni lati se atilehin ti o ye fun ijoba orile-ede yi pelu Ijoba Ipinle Iwo Orun. O so pelu pe orile-ede on se iwo lati se iranlowo ti o m ati eyiti o ye fun igbega ile eko giga Yunifasiti Ife ati ... ti ijoba Ipinle Iwo Orun ba bere fun iranlowo lati odo won wa. O se afikun pe dajudaju, ifetemule irepo ti o wa larin ijoba orile-ede mejeji ki yio d'opin.

Nigbati Akowe agba ijoba ologun ipinle yi ngba asoju na l'alejo, ti ile ise re, o dupe pupo fun atilehin, eyiti orile-ede ile Jamani ti se fun igbega eto ilosiwaju Ijoba Ipinle Iwo Orun. O se alaye wipe orile-ede ile Jamani je okan ninu awon orile-ede agbaiye ti ile eko giga Yunifasiti Ife yio foju sona fun atilehin re, nigbati o ba setan lati da eka ile eko imo ijinle ninu ogbin sile.

LAIPE yi, ajo ti o nse'o adura fun awon omode ni gbogbo agbaiye, se itore ponun medogbon fun egbe alanu Olayole, ti o nse itoju awon omo ti ara won ko le. Okan ninu awon omo na, Margaret Lamide ni a nwo ninu aworan oke yi. ti o ngba itore ponun medogbon na lowo enikan ninu ajo na, Omidan Bridget Ukeh, ti awon omo yoku si nworan.

EDE YORUBA GOKE AGBA

— FAFUNWA

O LE ni igba awon olukoni ni ede Yoruba ni ile eko giga ati ile ekose awon oluko lati Ipinle Iwo Orun, Kwara, ati Eko, ti awon pejo si ile eko giga julo (Yunifasiti) ti Ife, ni Ile-Ife laipe yi, lati se ipade ati idanileko ododun, eyiti "Egbe Akomolede Yoruba" orile-ede yi se eto re.

Ojogbon Babs Fafunwa, Olukoni onimo-ijinle ni ile eko giga julo ti Ife ni o si ipade na. Ninu oro to ti fe, Ojogbon Fafunwa ro awon olukoni wonyi lati gbaradi fun ise pataki ti mbe niwaju won. O fi lo wipe laipe jojo, eto ijoba kan yio jade, eyiti yio mu ki a maa ko awon omo ile eko alakobere (onjwe mefa) ni eko won pelu ede Yoruba.

OJOGBON BABS FAFUNWA

Olukoni agba yi se alaye pe ede Yoruba ti goke agba. O si so fun awon oloipade na, lati tiraka lati gbe ola ati ogo ede Yoruba ban, nitoripe "bi oniyika ba pe igba re ni aikara, ile ni awon enia yio fi igba na ko". Ki iru ete yi ba le jinna gedegede si ede wa, Egbe Akomolede Yoruba nilati san gokoto re le danin-danin, ki nwon si fi ese ede na mule gbonin-gbonin, ni Ipinle Iwo Orun, Eko ati Kwara.

ESE IFA

Lara awon ogbontagi alakikanju ni ede Yoruba, ti nwon soro nibi ipade yi ni a ti ri Baba Egbe yi, Alagba E. D. Akinbowale; Oloye M. A. Fabunmi, Odole Atobase ti Ile-Ife; Ojogbon Dere Olajubu ati Ojogbon Afolayan, ti nwon soro lori ogun ijja ni ilo Yoruba ni igba atijo. Ojogbon Wande Abimbola lati Yunifasiti Eko soro lori "Eto Igbin", ... fi ese ifa ti o gbamuse kin ori na lehin.

IWADI KIKUN

Oloye Odunjo so oro lori lori "Bi a ti se nko ede Yoruba sile" daradara. Alagba yi pelu Oloye Delano, Ojogbon Oyelaran ati Ojogbon Afolayan se alaye kikun lori ami-ohun; pipin oro ati gbolohun ... bi ilo won.

Ise pataki miran ti ipade yi se ni dida igbimo kan sile lati se iwadi kikun lori ona ti a le lati maa ko ede Yoruba sile. Ni asiko odun ajinde awon elesin Kristi, ni odun ti o mbo, ni igbimo na yio jabo ise re.

Die ninu ipinnu na ni wonyi:-

* Ki Ijoba Iwo Orun, Kwara ati Eko yan ala-... eko lori ede Yoruba ... bi o ti se wa fun eko ede Geesi, ... ati ... eko ... alye.
* Ki Ajo Oludanwo ni Yoba (W. A. E. C.) ... lai jafara lori ... enia ti nfi ... lori ... ede Yoruba.
* Ki Ajo Oludanwo ni Yoba (W. A. E. C.) ... Akomolede ... ti a nyan fun ... ninu ... Yoruba ... irin ti ... rauran."

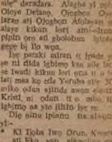

OLOYE ODUNJO

AGBE MERIN, AWON OJOGBON S'ASARO

PUPO awon enia jankanjankan yika agbaiye ati ni orile-ede ile Naijiria ni nwon se ibewo sibi ibiso afiban awon ohun elo agbe, eyiti o nlo lowo bayi ni ilu Kenilworth ni agbegbe Warwickshire ni ile Geesi:

Bakanna ewe ni awon agbe ni orile-ede kokan yika agbaiye yan asoju ranse sibi afiban na lati se asaro pelu awon ojogbon ninu ise ogbin orile-ede na nipa elo igbega ise won:

Ni orile-ede ile Naijiria, awon agbe merin ni awon gb'onu so fun elegbe won: Awon agbe na ni: Ogbeni C. C. E. Onoh lati ilu Enugu, Ogbeni Olayinka Olumuyiwa Dosumu pelu Ogbeni Olufemi Sodelinde lati ilu Ibadan ati Ogbeni S. E. I. Cole lati ile Bini.

IGBEGA ISE AGBE

Nibi afiban na, awon agbe yi se ayewo si orisirisi awon ohun elo, eyiti yio wulo fun awon elegbe won: Bakanna ewe ni awon jiroro lori ona ti awon ohun elo wonyi yio gba to awon agbe elegbe won l'owo ki ise agbe le di ifarun ni orile-ede wa.

Awon alejo pataki ti a gbo wipe o lo sibi afiban yi ni Gomina Ologun Ipinle Kano Alhaji Audu Bako, Alase eto ogbin fun Ijoba Ipinle Kano Alhaji Inuwa Dutse, Alaselu wa Oba Kazaure, Alhaji Ibrahim Adamu, pelu Igbakeji Alabojuto ile ise agbe Ogbeni Ahmadu Rufawa. Nwon jiroro lori ona igbega ise agbe ni Ipinle Kano; nwon si f'ese 'ra mo mule larin awon agbe orile-ede na pelu Ipinle won:

Lehin eyi ni awon se ademu pelu alase ... ohun elo agbe, lati ra awon ohun elo mele kan fun igbega ise agbe ni ipinle won.

IJALA: ERE ỌDẸ

Bi enia ba wa larin awọn ode ti won nsun ijala, eti ibawi awọn baba nla wa ko gbe fi pere ise pataki, sibesibe ko si se alai ma fi eti kọ awọn gbolohun bi iyere ifin, ọna ẹgan-gan rere ati ijala ti a mọ pupọ bi ere ọdẹ.

Gbogbo awọn gbolohun wọnyi ni o ye ki a ye wo finni-finni, sugbọn gẹgẹ bi akọle ti o wa l'oke, ijala ni ọgọn koko ti a o sọ nipa rẹ ni akoko yi.

Ki a le mọ ba ọrọ lọ, o ye ki a bi ara wa lere ohun ti ijala duro fun laarin awọn ewi wa ni ile Yoruba, ati idi re ti a fi npe ni ere ọdẹ. Gẹgẹ bi ohun ti a gbọ lati ẹnu awọn asunijala ode oni, ati awọn baba nla wa, ijala jẹ ọkan ninu awọn ewi ile Yoruba, eyiti awọn ode fi nṣe ibọriṣa Ogun tabi gẹgẹ bi ode, ti won nsun gbogbo awọn ohun ti o ti ṣe ninu igbo.

APONLE

Ni akoko atijọ, nigbati gbogbo eniyan ni ibi ti o ti lọ, awọn ode ti awọn jagun-jagun ati awọn alagbede ni o ni ijala. Lati ọdọ awọn awọn eniyan wọnyi ni a ti ri wipe ijala ti wa ti Ọgun lati igba atijọ.

Ijala ti wa ti ni ẹnu ọgbọn gẹgẹ bi ọmọ titun.

Opolọpọ itan lo ti sọ wipe Ogun ati awọn ẹmi pataki ti a pe wipe o nlo ewi ijala gẹgẹ bi ohun orin fun igbadun aiye re. A gbọ wipe lẹhin ti Ogun ti kọ ilu rẹ ni awọn ọmọ ẹhin re bẹrẹ si kọ ẹsẹ bi orisa: ti awọn si fi ohun ijala ṣe apọnle re ni t'ọwọ-tọwọ.

"Bi ko ni'di, ohun kan ijẹ Kumolo"; nitori, Ogun ti ẹnidi a gba wipe o ni ere ijala: sugbọn sibẹ: a ko, o ti ye ki a wadi awọn ọna ti Ogun papa gba lati fi ewi ijala le awọn ọmọ ẹhin re lọwọ ati ibi ti o ti rinna ko fun ohun ewi yi nigbati o wa ninu aiye.

Onitumọ itan ni o ro mo ere ijala ati wipe papọ ninu won ni o fi ye ni wipe enia bi awa ni Ogun je ni igba aiye re. A ko ni le so gbogbo awọn itan wọnyi, sugbọn eyiti a fi ye wa je ọkan ti a ro wipe o han si pupo ninu wa.

ILE-IFE

Itan na fi ye ni pe ọkan ninu awọn ọmọ Oduduwa ni Ogun je, ati wipe on ni o je eye Alapa ni ilu Apa, ti o wa ni agbegbe Saki. Ni ojo kan, Ogun lọ si Ife lati gba awọn ebi re wa lọwọ iyekan re ti a npe ni Obatala. Lati Ile-Ife yi ni Ogun ti pinnu lati koja si ori oke kan ti o wa ni agbegbe ilu Ire. Ti awọn ti nṣe ni ilu Ire, Gẹgẹ bi

— KEKERE-AWO

itan na ti pe lọ, orisa ina ni awọn ara ilu yi mbọ.

A gbọ wipe odidi ọjọ meta ni Ogun fi ba awọn ara ilu Ina ja lori ọrọ ẹsin ati wipe nitori ija-nla yi ni okunrin kan ti oruko re nje Apero se se ara re di eiye titi di oni. Nigbati Ogun mu ẹmu yo tan, lẹhin ija nla ti o ti ba awọn ara ilu Ina ja, o pe awọn ẹlẹgbẹ re jọ, o si bẹrẹ si ki ara re pelu ohun ewi ara-ẹnọda ti a no di IJALA ni iranti ija-nla ti Ogun ba awọn ara ilu Ina ja fun odidi ọjọ mẹta nitori ẹsin. Lati akoko yi ni a ti ri ijala ni eya ewi kan pataki ti a fi nyin Ogbeni Ogun, ti ẹnu ope si di dandan fun Ogun ati awọn ọmọ ẹhin re.

Bi a ba ti ọjọ inu wo, a o ri wipe eiye apaso je eiye kan ti awọn ti o mbo Ogun, pẹlu awọn ode, fẹran lati mu awọn gbogbo ti nigbagbogbo nitori ija-nla ti o ti da ori ati Ogun po.

JAGUNJAGUN

Bayi, gbogbo wa fi a ti mọ ohun ti ijala duro fun ati igbesi ẹnidi o si wa ni aiye pepe bi aiye ti a se l'oke yi. Sugbọn o ye ki a fi ye ara wa ibi awọn akoko o a nsun ijala ni igba atijọ ati ni aiye ode oni.

Ni aiye atijọ, a gbọ wipe awọn ti o fara mọ Ogun nikan ni o nsun ijala, nitoripe nwọn ba fe se apọnle Ogun gẹgẹ bi jagunjagun ati alagbara okunrin. Ni aiye ode oni, gẹgẹ bi a ti ṣe han ti wa, ọgọ enia ni o nsun ijala ni a o je tabi kini a o mu. Ti awọn ni ti ko ara won di asunjala ọnan pato-pato.

Bi a ti ti je pe ọgọọlọgọ enia ni o nsun ijala lati se ise ode tabi je ohun iṣe irin kankan, sibẹ, awọn akoko kan wa ti ara ijala wọpọ ni pipe, papa jalọ, larin awọn ọmọ Yoruba. Ninu awọn akoko wọnyi ni a ti ri ajọdun ọdun Ogun. A npe ọdun pataki yi ni eriti ẹnu kojola si ekerin ọdun ti nṣe larin nitori lẹhin ijala ni gbogbo akoko ti a ba nse ọdun yi.

IGBEYAWO

Onikaluku agbo ile ti nwọn ba ti nsin orisa Ogun ni o maa nda ọjọ fun ọdun pataki yi ni iranti "Ogun-Onire". Bi awọn enia ba ti n ma ẹmu ye lẹẹ ni ilu akoko bayi, awọn asunjala gbogbo yio maa pe ara won n'ijo, Bi ẹnikan ti ndiku, bẹẹ ni ijala miran yio tun jade awọn ẹlẹgbẹ re, ti oni na yio si f'igbe bọ'nu.

Ijala kọ wa fun ariya ọdun Ogun nikan, a tun nsun un ni akoko isinku ode. Ohun iwọn nla gbẹn ni o maa nṣe nigbati awọn ẹlẹre Ogun ba nsun ijala lati fi ki ọdẹ ti o ti ku.

Ki ise ni akoko isinku ọdẹ ni ijala pari si, a tun wulo fun ese igbo ẹbọ ati awọn akojopọ onirurú ariya gẹgẹ bi ikomo-jade, igbeyawo, iloyale ati ni igba ipade ajumọṣe fun awọn ọmọde ati agba ọdẹ.

Lẹhin ti a ti mọ awọn akoko gbogbo ti a nsun ijala, o ye ki a se alaye wẹlẹwẹlẹ nipa irú awọn ohun pataki-pataki ti ijala maa nda le lori. Gẹgẹ bi o ti se han si wa, a nfi ijala ki awọn oriki orile ara gbogbo bi ti awọn ọmọ Onikoyi, Aresa, awọn ọmọ Olofa ara Oko, Opomulero, awọn ọmọ Eleria. Ori Ade pẹlu awọn oriki idile miran ti a ko daruko.

IJESA OBOKUN

Bakanna ni a tun le sun ijala lati ki awọn ilu atijọ gẹgẹ bi Oyo Alafin, Ijesa Obokun, Ife Oodua, Egba Alake, Ijebu Ọmọ-alare ati bẹbẹ lọ. Lẹhin eyi, ijala se apọnle awọn ilu wa gbogbo, a tun nsun ijala lati ki oniruuru enia, papa awọn ti o je Oba tabi ijoye, borokinni tabi "kola-ko-s'agbe".

A tun nse ere ijala lati ki oriki awọn ohun miran gẹgẹ bi ẹranko, igi, eiye, ewéko, oruko amutorunwa, igba ati akoko. Fun apere, bi enijala ba nsun ijala lati ki enia kan, lati iran re kinni titi de ekeji, dandan ni ki oni onijohun wu bi kii ba se ọtito ale. E je ki a sun ijala ki oriki Ojo.

ORIKI OJO

Ojo Ojurongbe
Ojo olubuje, ẹrẹlu ọmọ
N'ijo ẹgbẹ ko ẹni l'ẹsẹ sun 'lẹẹ
N'ijo ara ba ko ara l'ẹsẹ sun ẹgi
Ojo a ro igbo ro ọdan bi ẹni a nda
N'ibi Kure l'a mọ Ojo mọ
Bi o ba di pe, Ojurongbe
Ojo a gbe nkan fi
Ojo, Ojo, Ojo, Ojo ti mo mọ p'ogun
Ojo, Ojo, Ojo, Ojo ti mo mọ p'ogbon
Mo mọ Ojo ab'adie aba lori eyin
Adie pon kuku, Ojo pon kẹke
Adie p'amọ tan, Ojo ko pa pa
Mo mọ Ojo ajoko ti olowa ma ran
O ileso-so m'owo lo 'bi idi re
Igba t'olowa o je, t'olowa ko bina
Ojurongbe, kini o ree da 'be ẹo?
Ojo ni Ojo ontika nikan
T'o fi ẹso-so le alagbe l'ẹse
Ojo pa ọsin n'ijo awọn m'ogun
Ojurongbe lo pa ẹgbin n'ijo nwọn ma Oya
Durobogun lo gba ori eiye na lọwọ won
Ojo ni Ojo e d'aba ma alasi
Ojo ni a de'nu oko ẹ'ahoro
Ojo ni eyiti a fun l'adie sin, ti npe'pa aina
Ojo ni eyiti a se l'ebu, ti aree ra koko
Ojo ko ti n'ile, ọmọ-'die dagba soo
B'Ojurongbe ba wa n'ile

(Wo oju ewe keje)

KADARA RE LONI

ARIES (March 21 — April 20): Nkan le ma se dede lobe fun o l'ọsẹ yi. Ri daju pe awọn "egbinrin gbogbo" ni o ni fẹ ni ọhun alanuni kan ti o fe gba. Sora ati gbogbo ọna re.

TAURUS (April 21 — May 21): Mase tiwo bi eleda, nitori inawo airotele mbẹ le ba o l'ọjọ, Kiyesi bi akoo ti nlọ si.

GEMINI (May 22 — June 21): Se akojọpọ gbogbo bukata re daradara, ki o si dawọle l'ọwọ awọn ohun ati aiye. Mase gbidanwo ohun ti o ti ko ye o si ko ara re ni ijọna.

CANCER (June 22 — July 22): Ire ati anfani gbogbo fun o l'ọsẹ yi. Beni awọn ohun rere ti o gbero yio ti bi o ti rip.

LEO (July 23 — August 23): Ohun kan ti o ti dawọle yio mu ire wa, sugbọn ti se awọn enia miran lowo ninu eto re.

VIRGO (August 24 — September 23): Ọsẹ yi dara fun re awọn enia kan ti o ti l'ọjọ ti iwọ ba sọrọ, awọn Nkan yio ti l'ọjọ.

LIBRA (September 24 — October 23): Kiyesi alafia ara re nitori o dabi enipe aisan le kolu o. Se pẹlẹpẹlẹ.

SCORPIO (October 24 — November 22): Owo le ti o le mu ere wọle fun o ni ilosiwaju. Sugbọn yere fun ipe ọna.

SAGITTARIUS (November 23 — December 21): O dara pe po bi o ba le nawo ti o fi pamo lori isowo rere kan ti awọn enia yio gba re. Sugbọn bi o ba fi'ọjọ afe dara dara, ki o ma fẹ kabamo lori ohunkohun.

CAPRICORN (December 22 — January 20): Aapọn re yio mu ere wa. Ẹ̀wọ yio si ri ireowo ati anfani gba: Nkan yio si ri bi o ti fe.

AQUARIUS (January 21 — February 19): Ire awọn enia lowo ninu ise re ti o le mu ere lati anfani wa. Ise ti o fẹ yio fun e nitori pe aisan yio ri bi o ti fẹ.

PISCES (February 19 — March 20): Oro kan ti o ti d'ọjọ re tele yio yanju fun o'se yi. Nitori eleyi, o gbodo fi'ọra s'ọna daradara.

ONIṢOWO pataki kan ni Ipinle Iwo Orun Naijiria, Ogbeni Sodeinde sese pada de lati ile Geesi lẹhin irin ajo ibewo re, eyiti o se laipe yi. Ogbeni Sodeinde ni a nwo ninu aworan oke yi, ti o joko l'apa otun, pelu akowe agba kan ni ile Geesi, Ogbeni R. J. Jennings, ati Ogbeni Davies, alaga fun egbe awon onisowo U. A. C. eniti a ti enikeji lati apa osi, ni ibiti gbogbo won ati oro jomitoro oro.

IKINI N'ILẸ YORUBA (9)

— C. O. IDOWU

DAJUDAJU: ikini je asa kan pataki ni ile Yoruba. Nitori eleyi; e jeki a tesiwaju lati tun ye ona wo ninu awọn orisirisi ona ti awọn Yoruba fi nki ara wọn.

ENITI O NSIṢẸ NI KUTUKEṬU

E ku ajise
E ku ajighe (fun eniti ngba'le)
E ku aisdin (fun eniti ndin akara)
E ku ajise (fun eniti nse ọbe)
E ku ajipon (fun eniti npon omi)
E ku odo ... ati beebe.
Idahun:- O o, e se.

ENITI O NWẸ LỌWỌ

Awẹ olu o
Aṣẹ-ye o
E ku iwe.
Idahun:- O o.

KI A TO WỌ ILE ONILE

Ago onile o (onile mo k'ago o)
Idahun:- Ago ya o,
Alafia fun onile yi.
Idahun:- Amin o,
Omo onile kii k'ago (iti o ba je ibatan onile)
Idahun:- E rota, e ma wole o,

ENITI A SESE KO ILA FUN

E ku ẹnu abe
E ku eemi gbigbona
E ku oge,
Idahun:- O o,
Ko ni je, ko ni san
Ire na yio ko fun ọmọ tire.
Idahun:- Amin o,

ENITI O NSE NKAN PATAKI LỌWỌ

E ku iyanju na
E ku itoju o
E ku ṣiṣẹ o,
Idahun:- O o,
Oluwa A jeki e ni aseyori o,
Idahun:- Amin o.

ENITI O SE AṢEYỌRI

E ku aseyori
E ku aseyege
E ku orire na
E ku ibori na,
Idahun:- O o,
E o fi se ohun rere (fun akeko tabi akọṣe)
Oluwa yio se ni ajemonu o,
Idahun:- Amin o,

ENITI O ṢESE K'ASO TITUN

E ku imuso aso yi,
Idahun:- O o,
Emi yio loo gbo
A o fi gbe omo titun o,
Omo yio pa eti, omo yio lo eti.
Idahun:- Amin o,

ENITI O ṢEṢẸ KO'LE

E ku iloso ile titun yi o
Emi re yio lo o,
Ile yio tu'ra o
E o fi ara rere lo o
A o tun aye alasi re o,
A o bimo alubarika sibe o
Oluwa a jeki a mo aaiko gbigbe ile yi si rere,
Idahun:- Amin o,

AKIYESI PATAKI

Awa Ọmọ Ọba Odujaloyinbo Alepalogye fi ọrọ yi dawọju awọn Aloṣe nipa ọrọ oye ilu, ti Ipinle Iwọ Orun, (Western State) nipa oro Oba Ilhin, Idile merin ni a si nje oye Oba ni Ilu Olofọn. Idile ti a kan bayi ni awa ọmọ Origaloyinbo. Oye yi ko ji kan awọn ti o nja si nisisiyi.

Ki awọn Aloṣe ba wa ri si ọrọ yi:

Yesufu Olatoye
Bakare Oyedele
Ile Obe, Iloṣo, Ọṣun

ITẸ́ AKEWI

Lati ọwọ Sobo Aro-bi-odi

Inakuna

Bi o ti le je pe ko to fun eni-keni
Lati fi owo se ipari ati egbin ara re
Ninu ohun gbogbo ni igba gbogbo
Bibeibe, ko si eni-ari pe
Owo ni agbara pupo lori omo enia
Ju gbogbo ohun ti a ku lo ninu iwalaiye re
Opolopo ni oruko ti owo mo omo araiye
Ati opolopo ni awọn oruko ti omo araiye npe
Nitori owo ninu tabi aini owo ni ara won
Ohun iyanu pupo ni o jasi
Lati se akiyesi
Bi awọn omo Yoruba ti mo iyi owo to loni
Ti opolopo si nfi gbogbo agbara ati ogbon won
Wa lati bikita lati se ohun-kohun
Bi o ti wu ki o buru tabi ki o le to
Nigbati owo die ba si te won l'owo
Inakuna ni nwon maa nse o
Nje kini Inakuna?
Inakuna ni ise nina owo lati ra ohun
Ti o je pe aini ohun na ko le mu
Iyonu tabi ipalara wa ba wa tabi onimokeji wa
Tabi fifi owo wa se ohun ti o je pe
Bi a ko ba se ohun na, ko si buburu
Ti o le ba ni tabi elomiran
Bi o ko ba fe ki a pe o ni onInakuna
O le jojo, o si ye pelu, ki o mo di
Aye re lati maa bere lowo ara re
Ni igbakugba ti o ba fe lati ra ohunkohun
Tabi ti o ba fe fi owo re se ohunkohun
Pe: ohun na ti o fe ra ha je ko-see-ma-ni
Fun o ni akoko yi bi?
Tabi pe ohun na ti o fe fi owo se; ha je
Ohun aigbodo-mase ni akoko yi bi?
Lehin iyen pupo ijo yio fi ara re ni ijo
Eniti o le fi owo re ti o lo ni awon ibere na
Nitori eyi je okan pataki ninu awon idi
Ti Olodumare fi fun wa ni anfani ero
Dajudaju; eniti ko firma ki ise elile ti o peye rara
Maa gbiyanju: nigba gbogbo, lati maa se ara re
Ki o si maa se ohun gbogbo ni iwontun-wonsi
Lati so pe iwo ko le se alje so ekiri
... mofe bi o ba njiati jeun
Yio fi o han bi eniti lọkanje ti si di oninakuna
Maa gbiyanju nigba gbogbo lati maa se ara re
Ki iwo ki o si maa se ohun gbogbo ni iwontun-wonsi
Onje dara pupo fun ara wa nitoto
Sugbon lati so pe onje re ko le to o lọrun
Bi o ko ba ti je ekiri erati mofe
Yio fi o han bi eniti ijekuje ti so di oninakuna
Ranti pe eyi le so di onigbese pelu
Aile rọnu bi o ti to ati aile se ara eni
Ni awon arun buburu ti o ti gbon ajiyoye
Ogogorun ponun dana lowo wa ni Ipinle yi
Gbogbo wa ni a gba pe nitoto nso fifi ye enia
Sugbon kini o ti pe le da ara re l'aye
Nigbati o je pe aimu apoti aye re ni a ti ri
Ogoji orisirisi pokoto
Ogoji orisirisi buba
Ogbon orisirisi agbada
Ti o tun neure kakiri pe o nle ieti re ase
Ti o si je pa o ko gbodo wo ofuti pokoto meji
Tabi orisi buba meji, tabi orisi agbada meji l'eekanpa
Dajudaju, oninakuna ni iwo lati fun ra aso
Miran lehin gbogbo eyiti o ti ni nifu apoti re
Sugbon eyiti o tun buru nibu orun ni
Ti a ko ranti
Ni apere buburu ti a nfi awaja awon omo wa

(Wo oju ewe keje)

AJỌṢE WA KO NI BAJẸ

IRE AKARI

Ipadabọ Ogbẹni ati Iyafin Aghaminoja laipẹ yi si orile-ede yi l'ayọ ati alafia lẹhin ọpọlọpọ ọdun ni ilu oba, mu ayọ nla wa fun awọn ọrẹ, molebi, ati ojulumọ wọn tobẹ gẹẹ ti o fi jẹ pe ọpọlọpọ wọn ni o pese si ibudo ọkọ oju omi. Apapa lati pade wọn. Aworan oke yi nṣe afihan Ogbẹni ati Iyafin Aghaminoja (ti awọn gbe digi dudu s'oju) pẹlu awọn ojulumọ.

"Nipa igbeyawo mimọ, iwọ Ogbẹni Josefu Rotimi, gbajumọ ayaworan, ti di ara kanna pẹlu olufẹ rẹ, Omidan Olusumbo Okeowo. Nitorina, ẹgbẹ ohe kanna ni ẹ o jumọ ge akara oyinbo igbeyawo yi" Eyi ni Alhaji Busari Obisesan (ọwọ otun) nṣọ fun awọn t'ọkọ-t'aya (ti a wọn si ri ninu aworan oke l'apa otun) ni ile Olorun James Mimọ, ni ilu Ibadan laipẹ yi.

Aworan ọwọ osi yi nṣe afihan oniṣowo pataki kan ni ilu Ikare, Ogbẹni Peter Olu Komolafẹ pẹlu iyawo rẹ, Omidan Christiana Olayinka Olabode ni kete lẹhin igbeyawo wọn ni ile Iforuko-sile fun igbeyawo ni ilu Ikare lana lọlọ yi.

FUN ifọwọsowọpọ irẹpọ larin awọn ara Ipinlẹ Eko ati Kwara, awọn ọba ara ilu ipinlẹ mejeji ṣe paṣi-parọ ibẹwo larin wọn: Ninu aworan oke yi, Alhaji Sulu Gambari, Oba ilu Ilọrin (larin) pẹlu Oba Adeyinka Oyekan Keji ti ilu Eko nfi ọrọ we ọrọ pẹlu Ogagun Johnson lẹhin opin ibẹwo oba Ilọrin si ilu Eko. Aworan isalẹ yi nṣe afihan Ogbẹni Kayode Folarin Adebolu ti ile iṣẹ eto ilera fun ijọba Apapọ nigbati o nfi oruka igbeyawo bọ Omidan Elizabeth Yetunde Odusanya lọwọ ni kete lẹhin igbeyawo wọn.

★ ★ ★

IRO ayọ ni o sọ jade nibi ipade kan ti awọn aṣoju awọn ara agbegbe Ijọba Ibilẹ Ijebu ni ose ode ṣe pẹlu awọn aṣoju Ijọba Ibilẹ agbegbe Ogunmaiyegun laipẹ yi, fun ijiroro lori iwe ti Ijọba Ologun Ipinlẹ Iwọ Orun gbe jade lori atunto awọn Ijọba Ibilẹ. Ninu ipade yi, awọn ara wọnyi pinnu lati pa igbimọ ijọba wọn pọ di ẹyọ kanṣoṣo, eyiti yio le ni ipa ati ọpọlọpọ anfani lati le ṣe iko awọn ara ro ju ti atijọ lọ. Idi eyi ni awọn aṣoju mejeji ṣe fi t'ayọ-t'ayọ duro fun aworan oke yi, eyiti nwọn ya lati ṣe iranti ipade pataki yi.

IRẸPỌ DUN

Ibẹwo ọlọla

Laipẹ yi ni ile ejo giga ilu Abeokuta bere ijoko rẹ labẹ akoso Onidajọ agba, Olọla Adewale Thompson. Ninu ayẹyẹ pataki fun ibere ijoko yi, awọn ọlọpa ati idaro gbọnin-gbọnin ṣe ẹyẹ fun onidajọ agba yi, ẹniti a nwo ninu aworan arin ni oke, nibiti o ti nṣe ayẹwo idaro ẹyẹ na.

Ninu aworan keji ni oke, awọn ọṣiṣẹ ile iṣe ijọ olopa ni Idumota ilu Eko nfi awọn tan ilu ti ikan han Gomina Mobolaji Johnson. Ni Ọgagun-Ajiwa l'oba Aiyegbele lori ona Ojo, ni ijọba Ipinlẹ Eko le ko ilu ti o wa ni Aworan. "Gboungboun" ya aworan na l'akoko ibẹwo Ogagun Johnson si ibiti nwọn yio ko ilu ti na si. Dajudaju, aniyan ilu yio ko ẹgunlọgọ awọn ọlọja pẹlu ero-irora ara ilu Eko lọwọ nigbati awọn ba ko ilu ti wa lara.

ERE LẸHIN IṢẸ

AṢA ati ere ibilẹ orilẹ-ede yi ki ise ohun ti a le fi ọwọ rọ sẹhin nitori awọn ara ilu miran ni gbogbo agbaiye; eleyi ni o nmu ki awọn ajeji maa nṣe ife si ira iṣẹ ara ati aṣa wọnyi.

Ni ilu Ilesi, ni Ipinlẹ Agbedemeji Iwọ Oorun ni awọn omo Ọmoluwa ti aṣa ere ibilẹ yi da Gomina Ipinlẹ na, Ọgagun Oseigbovo Ogbemudia l'ọla ni ibi ayeye asẹyẹri awọn akẹkọ ile ekọse Ipinlẹ na.

IKU ẸSIN

(Ibẹrẹ lati ọja ewe kini)

awọn ara ilu wọnyi yọ gun bi ẹṣin, ero ati le ni ọkẹ mẹta ẹnia.

Ṣaju eyi, nigbati ọkọ "Maria Dudu" gbe awọn arufin wọnyi de, Mọṣudi Akinji ni o kọko sọkalẹ. Ṣẹkẹṣẹkẹ si wa l'ọrun ọwọ awọn arufin mẹẹji na. Pelu ṣẹkẹṣẹkẹ yi, Moṣudi ju ọwọ ikini si awọn ẹnia. Ṣugbọn nigbati awọn ẹnia fi ohun kan se, ibosi "Ole! ole! ole!" ni o jade lẹnu wọn. Eleyi ni o mu ki igbe [illegible] ti o si [illegible]. Awọn ọlọpa ati ọmọ ogun ti [illegible] si ibi iku rẹ. [illegible] Akinseun ko [illegible]. Ṣugbọn nigbati [illegible] "ẹṣin ko [illegible]" [illegible]

[illegible]

gbe wọn lọ si ile iwosan. Awọn ọlọmiran ti ara wọn ja, awọn ni fa ẹjọ ara wọn ya pẹtẹpẹtẹ. Nibẹ ni a si ti ri awọn [illegible], ti awọn ọkan ni idaro ajọ ikanlẹ ibi awọn ọdaran wọnyi.

IKU ẸSIN

Bẹkanna ni awọn ọdaran mẹrin miran gba ere yi lati ọwọ ibọn awọn ọmọ ogun ni Akure, awọn ẹniti ile ẹjọ pataki ti da ẹjọ ọrọ iku fun. Ni dede agogo mọkanla ọjọ yi kanna ni Raphael Nwosu, Samuel Olinya, Samuel Ahore ati Okosete Onatume ku iku ẹsin niwaju ọpọ ẹnia.

Ni Ilisi, olu ilu Ipinlẹ Agbedemeji Iwọ Oorun, ọta ibọn awọn ọmọ ogun [illegible] awọn arufin [illegible] [illegible]

[illegible]

OJỌGBỌN

[illegible]

Ibere:-

[illegible]

Idahun:-

[illegible]

Iwo AJE ỌMỌOLOKUN

[illegible]

E6/261 Ore-Ofa Atipe, Ibadan
J. AKIN POPOOLA

Idahun:-

[illegible]

P. Akin Popoola,
E6/261 Oke-Ofa Atipe,
Ibadan.

Akojọpọ ọrọ ijinlẹ

[illegible]

IDIJE ỌDỌDUN

NINU awọn ọwọ ni, awọn obinrin akọkọ ni ile ẹkọ giga Julo (Yunifasiti) ti ile aṣa ijo ibilẹ dabira nibi idije ere aṣa ibilẹ kan ni ọdun ti o kọja yi. Idije ere aṣa ibilẹ ti ọdun yi ti bere ni Ipinlẹ Iwọ Oorun. Ọpọlọpọ ile ẹkọ giga ni ipinlẹ yi ni awọn ni ti wọ idije naa ọgba wọn. "Gboungboun" ti ọbaredi lati maa irohin pelu awọn aworan ohun-mọmọ wa fun ẹnyin onkawe wa.

Awọn ọmọ ile ẹkọ giga ti Ibadan (Ibadan Grammar School) ti bere ajodun ti wọn. Irohin ko ti wa lẹhin, ẹniti o ba fi oju si awọn ere aṣa ibilẹ yi ni o le sọ pe aiyameli wipe aṣa ati ere ibilẹ ile Yoruba gba iyi ni gbogbo agbaiye.

IJO IBILE

AWỌN ọdọmọbinrin mẹta ninu awọn ọpọ oke yi ki ijo ọmọ ẹyẹ alajuta. Ọmọ ile ẹkọ giga ni nwọn iṣe. Ere ijo ibilẹ kan ni ọrilẹ-ede yi ni awọn nṣe dabira.

OJO OJA ILE YORUBA

AWON ILU TABI AGBEGBE	AWON OJA OJO META-META; MARUN MARUN; ATI OJO MEJO-MEJO
OJO'RU (WEDNESDAY) JULY 21, 1971.	
EKO	Ebute-Ero, Abeyaye; Araromi, Gbogbo (Ikeja), Pobe.
ABEOKUTA	Arin, Agbado, Babapopa, Fidiwo; Mowe; Kobaje.
OYO	Ajagba, Bale-Agbe, Tokun.
IFE	Omifunfun, Ajebandele, Iseya, Ara.
OSUN	Ire, Iresi; Okuku.
IBADAN	Akiepele, Akanran.
IJEBU	Agodo; Ajegunle (Awa,) Alan.
ONDO	Bale, Omoloso, Ore-Ifon.
ILESA	Oran-Ile, Iloba; Iperindo, Imesi-ile.
OJO OJO'BO (THURSDAY) JULY 22, 1971.	
EKO	Obun Eko, Obun-Oke, Musin; Oduja (Epe), Baiyeku (Ikorodu).
ABEOKUTA	Abatabi, Adodofun; Owode.
IBADAN	Oje.
IJEBU	Agbadagbodo, Ago-Iwoye, Alikori; Sarepowo (Ijebu-Igbo) Imosan, Imodi.
ONDO	Agbaje, Awo, Odo-Ore, Odigbo; Ore; Agbabu.
OSUN	Oba; Ara, Okinni.
ILESA	Esa-Oke, Ipetu-Ijesa, Ijebu-Jesa, Osu.
IFE	Mefoworade, Ogbagba; Toro, Yinmi.
OJO ETI (FRIDAY) JULY 23, 1971.	
IBADAN	Ibeko.
OYO	Agipa; Iseyin, Ijawaya; Idi-Iroko, Egbejoda, Baal.
ABEOKUTA	Ajegunle, Ajura, Egbejoda, Isaga-Orile.
OSUN	Ada, Otan, Ilobe.
IJEBU	Akunmondun, Ala-Omu, Ibudepo.
ONDO	Ajue, Epe.
EKO	Agege; Akesan, Okoro-Ikeja, Pobo.
EKITI	Aiyegba, Igede; Igbemo, Imesi-Lasigidi.
ILESA	Ibokun, Erinmo; Ijeda.
OJO ABAMETA (SATURDAY) JULY 24, 1971.	
EKO	Oyingbo, Oja-Oba, Ayetoro (Epe), Oduja (Epe); Tomipeju (Epe).
ABEOKUTA	Ajebo; Aiyetoro, Asa, Coker.
OYO	Imini, Ojo-Eko; Oto; Fagola, Alaba Adekanbi.
ILESA	Esa-Oke; Imesi-Ile, Ibodi.
OSUN	Erin, Ilie; Kajola.
IJEBU	Abigi, Aiyepe, Ajebo; Fahada; Sarepowo Ijebu-Igbo) Imosan, Imodi (Ijebu-Ode) Ajebandele; Ode-Omu; Iloti.
ONDO	Abigi; Agewele, Costain; Fagbo, Ile-Oluji.
OJO AIKU (SUNDAY) JULY 25, 1971.	
ABEOKUTA	Ofada.
OSUN	Iree, Ireki; Okuku; Oyan, Eko-Ende, Oke-Osun; Egbeda; Obada, Ilon, Iragberi, Olodan; Alajue, Ajawa, Arolu, Iresadu, Oguro; Iwata, Ileigbo, Elesin; Araromi, Ago Owu, Olufi (Gbongan), Bandele, Obada (Ode-Omu).
IBADAN	Oyedeji, Egbeda, Olorunda; Apadi, Oriamnibare, Olonde, Ijaiye, Orile-Olodosin; Elebu-gomoo, Olopa-Oke (Ibadan), Ibesapa, Temidire; Ogogua, Owode.
IJEBU	Agodo; Ajegunle (Awa), Alan, Isoppe, Korede, Obada (Owu), Obu-Osopa, Odogbolu; Oriwoopa, Akesan Ilisan Ipen (Remo).
ONDO	Atijere, Bagbe, Obere, Bale, Omoloso; Ore-Ifon.
AKURE	Aponmu, Ilare, Oyemi, Ago-Abo.
OWO	Amurin, Ilon; Okeluse, Ose, Owani Obasolo, Obolomponu, Arimogija, Lemure.
EKITI	Ado, Agbado; Ilumoba, Erinjiyan; Erin-moppe, Gogo-Ofun, Okemesi; Ode Ugi, Igbara-Odo, Oja-Oba (Emure), Egosi-Ode Aiyedun.
AKOKO	Akunnu, Daja, Eruga, Ilen, Iruhi; Oke-Agbe; Supare; Ugbe; Ise, Iraka (Akungba)).
EKO	Ebute-Ero, Ilogbo (Badagry), Ijede, Pobo.
OJO AJE (MONDAY) JULY 26, 1971	
ILESA	Ijebu-Jesa, Ifagunmodi; Aiyepeju, Oyo, Igangan; Esa-Oke.
IFE	Mefoworade, Ogbagba Toro, Yinmi; Iyan-Oyoo-rogi, Egbejoda, Idiako, Iremo (Ife), Ilemeru.
OYO	Ogidigbo, Igbeti; Adadia, Kosoji.
ABEOKUTA	Oddda, Ile-Elegun (Abeokuta)- Alabata Obafemi, Egbeda, Idi-Emi; Odeda, Mosunmode, Owu; Oru; Olorunda, Sodeni, Adedoja.
EGBADO	Ilaro; Ijako, Ijoun Igbogila, Ilaro.

Adehun wa ko ese kan pere [illegible] ni a [illegible] dandan lati ri die ke olose ayo ti a ko l'ojo ogun ne. Esin kii si ku ara [illegible] Ki Oloran so emi gbogbo wa jade kuro ninu owo omie emi ayo Australia o. Amin.

Yato si awon asobade mi kikun ti o se yi, emi yio fun nyin ni ogun ayo fun akojopo awon ayo fun loin merinle-logun (Treble Chance). Ero mi ni wipe [illegible] ise ayo wonyi.

ALAYO LAPO

Wilhemina v George C.
Albana v Austria
Prahan v Ringwood
Yallourn v Slavia
Hercules v Albion R.
Sandringham v Richmond
Ballarat v Ferntree
Chelsea v Corio
St. Kilda v Athena
Doncaster v Rosebud
Mornington v Monash
St. Yarra v Eltham
University v Clayton
Kiev v Bayswater
Olympic v Azzurri
Caledonian v Maccabi

Rockingham v Macedonia
Georgetown v Northern
New Lambton v Jesmond
Sth. Sydney v Western

ASOBADE AYO KIKUN

U. N. T. v Hakoah	1bk
Melbourne v Bechi?	?
Wilh'mina v George C	2x
Albana v Austria	[illegible]
Keilor v Frankston	1x
Prahan v Ringwood	2x
Springvalle v Makedonia	x2
Sunshine C. v Dandenong	1x
Yallourn v Slavia	x8
Ajax v I C I	x1
Brighton v St. Albans	2x
Hercules v Albion R.	2x
Moreland v Moorabbin	1bk
Sandringham v Richmond	2x
Waverley v Coburg	?
Ballarat v Ferntree	x2
Chelsea v Corio	2x
Croydon v Helvetic	1bk
Heidelberg v Triestina	1bk
Pt. Rangers v Olympic	1x
St. Kilda v Athena	[illegible]
Doncaster v Rosebud	1x
Glenroy v Moorabbin	1bk
Mornington v Monash	x1
Newport v Bayswater	1
Sth. Yarra v Eltham	[illegible]
University v Clayton	1x
Croatia v Wiadimir	x1
Kiev Bayswater	xx
Olympic v Azzurri	[illegible]
Perth City v Swan Valley	2x
Caledonian v Maccabi	[illegible]
Dalmatinac v Cockburn	2x
Geelong v Medina	2x
Queens Park v Athena	1
Rockingham Macedonia	[illegible]
Sth. Perth v Stirling	2x
Cavendish v Croatia	1bk
Eagles v Cellee	2x
Metro v Sth. Hobart	1
Olympic v Juventus	2x
Rapids v Croatia	2bk
Devonport v Launceston U.	1x
Georgetown v Northern	x2
Rovers v Spartans	x1
Cheverton v Launceston R.	1
Cardiff v Wallsend	2bk
New Lambton v Jesmond	[illegible]
Stockton v Charlestown	2bk
Canbury v Auburn	2x
Sth. Sydney v Western	xx
Guildford v Belgravia	2x
Nth. Sydney v Artarmon	2bk

AYO DURO GBOWO (MARUN PATAKI)

Albana v Austria
St. Kilda v Athena
St. Yarra v Eltham
Rockingham v Macedonia
Caledonian v Maccabi

EBUN ALAYO L'APO (ONIBEJI)

1 Albana v Austria
2 Yallourn v Slavia
1 Ballarat v Ferntree
? St. Kilda v Athena
1 South Yarra v Eltham
2 Olympic v Azzurri
1 Caledonian v Maccabi
2 Geelong v Medina
1 Rockingham v Macedonia
? South Sydney v Western

Irohin lori tomati

TOMATI je eso ti o dara lopo-lopo fun ilera. O dara fun jije, bi a ko tile se lori ina. O si gbadun ninu obe, pelu awon ero-obe miran pelu. Irugbin tomati maa agbeyu ninu agbala ile, tabi si asle oko. Irugbin ae si maa nyara dagba nibi gbogbo ni Ipinle Iwo Orun. Bi enia ba si f'ara bale se itoju irugbin eso dardara, olowo le se orire, ki o ti ipa ona ae ni owo repete ninu apo. ki o si di gbajumo ati olola.

Irohin ti o de eti igbo wa wipe a o da ile ise ola oni-tomati kan sile ni ilu Abeokuta [illegible]

Bi eyi ba ti bee, akotan ona aje miran ni yio yoju fun awon agbe. Tomati gbingbin yio di ise pataki, eyiti yio see fi okun te. Bi o tile je pe awon tomati ti a ngbin [illegible] ti a se [illegible] pe ikore awon tomati aba-laiye wonyi kere pupo.

pe awon eso tomati ile wa [illegible] le kakiri ase. [illegible] (Acid) [illegible] awon elegbe won agogede lo.

Eyi nikan ko, kokoro jewe-jewe ati oniruru ola irugbin maa nnse segun awon irugbin tomati ile wa; eyi ko si ri bee pelu awon irugbin [illegible] awon [illegible]

ILANA GBINGBIN

Ki awon agbe omo [illegible] yi, papa awon olugbe [illegible]

[illegible] Iwo Orun, ba le gbadun [illegible] awon [illegible] "Mogbe-de" ati awon elegbe re [illegible]

OGBENI OBAJIMI

Orire nla ti o yabu lu awon agbe ti pe ko yoro fun awon irugbin tomati ekun wonyi lati farada iru ipo ti nwon ba yada si [illegible] Ipinle Iwo Orun [illegible] awon irugbin [illegible] kakiri Ipinle yi. Agbayanu si ni ikore won.

Eyiti o jo "Gboungboun" l'ojo pupo ninu won ni eyiti nwon npe ni "Mogbede", ti gbajumo agbe kan, Ogbeni Obajimi sise le lori. Bi o tile je pe awon tomati [illegible] pupo [illegible]

(Bere l'oju ewe keta)

[illegible] Gege bi a ti se wi ni oke [illegible] ijala [illegible] Bi awon ti nkorin lori oriki enia ni nwon yio maa bo si ti erariko; bakanna ni nwon kii si gbagbe lati ranti oriki awon eiye ti mbe ninu igbo ni akoko ere ijala won.

Eiye apaoo je eiye kan ti awon ode ko lee gbagbe [illegible] bi ipa ti o ko ninu igbesi aiye Ogun. E jeki a gbo oriki apara [illegible]

ORIKI APARO

Akin-oro
Degbe-oba
Eiye ese odo
Olori-aran, omo okeleke
A-ko omo ode pe ko ba
'bon e ninu je
O san keleke y'oko ana re
Irinwo l'ako
Egbefa l'abo
O ni, opelope oko ana on
l'o se
Ki ba ma y'oko ana on bi,
gongo a se
Igi a da lu 'gi, ope a da
l'ope
O npe baba ore mi tan-tan-tan
A ni, Tongoti, wa! Tongoti
wa, wa!
Eiye a-ke bi apa
Iku ranu, omo ekpa-gede

IJALA: ERE ODE

Iku aiheya, omo awo'l'aiye-didi
Akinlaro, omo-afogbanja.

EDUMARE OBA OGO

O ye ki a ye wa wipe awi ijala pin si orisi ona meji pataki. Awon ijala kan wa ti a npe ni "ijala aitiko". Ere awon ijala wonyi ni o maa peto nipa awon ohun ti o sele ni akoko kan.

Eya ijala keji ni awon ijala ti o kan fun oniruru itan akoni-l'ogbon. Bi awon ele-gungun ba bo egungun won lori pelu olele ati eko, awon a pe "epa egungun" pelu Iruti

pe nipa [illegible], awon yio ri oju rere awon ara orun lati owo awon egungun wonyi. Bakanna si babalawo kii fi [illegible] Orun-mila, Ifa [illegible]

[illegible] ni awon ti e mbe Ogun kii fi dekun ijala [illegible] ijala l'oba oko ode ni, tabi lehin [illegible] Fowuro, dandan ni ki o ko "Mimo, Mimo, Mimo" si Edumare, Oba Ogo Ogo fun [illegible] aiye.

INAKUNA

(Bere l'oju ewe kerin)

Igba pupo ni a maa ngbo iruwe ede beyi-
"Emi ko le ti gban [illegible] o, baba mi
Ni mo ti fi eyi je
[illegible] baba mi.
Maa nje lekan mi lati [illegible]"
Tabi-
"Emi ko maa omo ale [illegible]
Ko tile [illegible] baba mi, ai?
Baba mi ko [illegible]
Ninu ode kan"
Tabi-
"Mope ke mi wi [illegible] baba mi
ni mo fi je
Bi baba mi ko [illegible]
O [illegible]"
Irule ode wonyi a [illegible] awon omo keke
Bi oninakuna [illegible]
Taki fun [illegible]
Enyin omo [illegible]
A gbagbe [illegible]
[illegible]
O se [illegible]
[illegible]

[illegible]
Ojo [illegible]
O se ni [illegible]
Ninu awon [illegible]
[illegible]
Baba wa ni a [illegible]
A ko [illegible] awon
Pe nigbati [illegible]
Oba baba re [illegible]
Owo ti o se le ni egbere pupo
[illegible] baba re yada?
O ba wa fun o pe [illegible] ni?
Omo ti o wa ni [illegible] wipe
Owo kan [illegible]
O si fe ki awon [illegible]
[illegible] owo l'owo
[illegible] ni [illegible]
Owo yio pada [illegible]
Ni ipari, [illegible] ni wipe
Inakuna a [illegible]
Bee ni [illegible]
Alapadada [illegible]
Lehin ti o ba ti [illegible] le lowo eni patapata

OSUN	Ipeju; Obada; Oke-Odan; Owode Igare-Alade Imesi. Oba, Ara; Okinni, Ogbunn; Odeyinka. Obada; Ikire-Ile, Telemu; Ola Ilegodan; Iregba; Isundunrin, Igbaiye, Ajebandele. Ilora, Obaaleki; Aiyekale, Iba.
IBADAN	Arulogun.
IJEBU	Agbadagbodo; Ago-Iwoye, Alikori Aje-gunle, Ibefun; Idowa, Ijesa-Ijebu; Iwenson, Odolewu; Akaka (Remo); Sarepowo, Imosan; Imodi, Ijara; Odigbanjo.
ONDO	Agbaje, Awo; Odo-Ore, Odigbo; Ore Igadan-Lisa, Igbotu.
OKITIPUPA	Ilumede, Owagbe; Owode, Sobe.
OWO	Alade; Oda, Olemo, Oghese, Ilori.
AKURE	Emure, Ilajo, Ilupo-Alaiye, Erio, Ido.
EKITI	Ajilosun, Ijero, Oba (Ikere) Imesi (Emure), Ikole, Osoro.
AKOKO	Arigba (Akungba); Arigidi; Ikare, Ipun, Ojaba.
EKO	Mushin, Ebute-Ilorin-Ode, Lekki, Mojo-joola, Sabe; Oduja (Epe);

Polowo oja re sihin

Gbounghoun

Owo ni a fi nwowo, polowo oja re.

NO. 38 WED., JULY 21 — TUES., JULY 27, 1971 Price 3d

'Fifi owo pamọ l'ere'

OLUBADAN ti ilu Ibadan, Oba Alhaji Salawu Aminu ti kesi gbogbo enia ni ilu Ibadan lati maa fi owo wọn pamọ si ile ifowopamọ tiwa (WEMA), eyiti nwọn ṣi ni Adamasingba ni ilu Ibadan, ni ọjọ Abamẹta ọsẹ ti o kọja yi.

Ọba yi se rokari awọn anfani pataki ti ile ifowopamọ yio fun awọn enia [illegible] owo ile iwe awọn ọmọ ati [illegible] owo fun awọn [illegible] ti o ba nlọ si ilẹ mimọ ni Meka ati awọn oniruru anfani miran gbogbo.

Ọba Alhaji Salawu Aminu ni o koko fi adọra pọnun si ile ifowopamọ na fun ipamọ.

ORIṢIRIṢI ANFANI

Ṣaju ọrọ re, Aṣoju Olubadan, Oloye D. T. Akinbiyi dupẹ lọwọ Gomina Ipinlẹ Iwọ Orun, Ọgagun Oluwọle Rotimi fun akitiyan Ijọba re lati ṣe atilẹhin fun ṣiṣi ile ifowopamọ yi si ilu Ibadan. Oloye yi wa rọ gbogbo ọmọ Ibadan, onile ati alejo lati lo anfani nlanla ti ile ifowopamọ na ti pese silẹ fun ire awọn enia.

Nigba ọrọ oludari ile ifowopamọ yi, Ọgbẹni M. S. Adigun [illegible] ba oriṣiriṣi anfani ti o wa nibi akọọ ile ifowopamọ yi, a ti rọ gbogbo enia jakejado orilẹ-ede yi lati je onibara ile ifowopamọ yi, ki nwọn ba le jẹ anfani yi fun ire, alafia ati ise idagbasoke orilẹ-ede.

Ile ifowopamọ titun yi je ti Ijọba Ipinlẹ Iwọ Orun, eyiti a fi owo ti o to ọkẹ medogbon pọnun da silẹ. [illegible] ti a ti da ile ifowopamọ yi silẹ, o ti le diẹ ni ọkẹ mẹji ni egbẹrun pọnun ti ibi ile ifowopamọ na ti je l'ere.

Awọn enia pataki-pataki jakejado orilẹ-ede yi ni nwọn pejọ si ibi ayẹyẹ na.

ERE IṢE .. BUBURU

"IṢE owo re ni a n fi da ọ lọjọ" eleyi ni o mu ki awọn ọlọpa mẹrin ti a nmu nibo awọrawọ yi gba idanilẹjọ ikan ti iṣe ere ibipajale.

Awọn ọlọpa mẹrin na, Samuel Olinya, Raphael Nwosu, Samuel Afure ati Olutoye Onaiẹmo K'ehin ni agbo, nwọn si kọja ni ilọpa ni ilu Akure ni ọjọ Abamẹta ti o kọja yi lati gba ere iṣẹ buburu wọn.

We awọrẹn yi daradara, iwọ yio se akiyesi pe awọn ọlọpa na nkabamọ ki ibọn awọn ọmọ ogun [illegible] fo ran wọn s'ọrun ọrangangan.

ILANA IDAGBASOKE

IJỌBA IWỌ ORUN BERE F'OWO TABUA

Ọgagun Rotimi (ọwọ ọtun) ati Alhaji Ṣehu Ṣagari ku abo

AYAFI bi Ijọba Ologun Apapọ orilẹ-ede yi ba yọnda owo ti o yẹ fun Ijọba Ologun Ipinlẹ Iwọ Orun, ki yio rọrun rara fun ipinlẹ yi lati ṣe ojuṣe re ni ẹkunrẹrẹ lori ilana idagbasoke ọlọdun mẹrin, eyiti o ti dawọle bayi.

Gomina ologun ipinlẹ yi, Ọgagun Oluwọle Rotimi ni o so ọrọ yi fun alakoso eto Aje ati Atunto fun Ijọba Apapọ, Alhaji Ṣehu Ṣagari, eniti o be Gomina na wo ni ile iṣe re ni ilu Ibadan, ni Ọjọ'Bọ ọsẹ ti o kọja yi.

Ọgagun Rotimi ṣe alaye pe ọrọ owo ikowojọ si apo ijọba ipinlẹ yi ti bẹrẹ si lọ si ilẹ, eyi ni nmu ifaseyin nlanla ba imuṣẹ ilana idagbasoke ọlọdun mẹrin.

Nigbati o ntọdwaju alaye ọrọ re Gomina yi fun alakoso yi leri pe bi Ijọba Apapọ ba tete ṣe iyọnda owo ti o yẹ fun Ijọba ipinlẹ yi, [illegible] nlanla ni yio je fun ilọsiwaju iṣe idagbasoke.

IPESE IBUJOKO

Siwaju sii Ọgagun Rotimi ro Ijọba Apapọ lati fi owo ran ipinlẹ yi lọwọ ninu akitiyan re lati pese iṣe ati ibujoko fun awọn abọde ilẹ Gana.

O si ṣe alaye pe ọkẹ mejila abọ pọnun ni Ijọba na ti na sẹhin lori eyi. O si fọkan si pe ipese ibujoko ati asẹsin [illegible] fun awọn abọde lati ilẹ okeji je eru nlanla ti gbogbo orilẹ-ede yi nilati [illegible].

Ninu esi re, Alhaji Ṣagari so wipe gbogbo ìṣoro ti o d'oju ko gbogbo ipinlẹ orilẹ-ede yi lori ilana idagbasoke ọlọdun mẹrin ni o ye on yekeyeke; o si se alaye wipe Ijọba Apapọ ni [illegible] lati ṣe pinpin owo fun gbogbo ipinlẹ ki iṣe na ma ba wọ wọn l'ọrun.

Nipa ọrọ awọn abọde lati ilẹ Gana, alakoso yi ba Ijọba Ipinlẹ Iwọ Orun kedun lọpọlọpọ; o si gba Gomina ni iyanju lati mu ọrọ na wa siwaju Ijọba Apapọ orilẹ-ede yi.

OWO ILE-IWE

* Egbe awọn olukọni onigbowo ni Ipinlẹ Iwọ Orun ti fi ẹdun ọkan wọn han lori [illegible] ti nwọn so pe owo ẹkọ fi nṣe eti aigbagbọgbọ ninu awọn ile ẹkọ ti ko si labẹ akoso ijọba.

Ni Ọjọ'Bọ ọsẹ ti o kọja ni egbẹ na so ọrọ yi ninu iwe kan ti [illegible] fi le Gomina Oluwọle Rotimi lọwọ [illegible] iṣe se. Egbe na ki Ọgagun Rotimi ku ori fun ipo [illegible] awọn olukọni na [illegible] fun anfani ẹkọ awọn ọmọ [illegible].

[illegible] Gomina ologun yi dupẹ lọwọ egbe na fun ere [illegible] yi; eyiti o tọkasi [illegible] ati ifowosowopo pẹlu ijọba ati atilẹhin ti o duro [illegible]. O si ṣe ileri [illegible] ọkan ọkan awọn [illegible].

[illegible] Iyalẹ E. A. Babajo, akoso egbe na, ni o saju ire yi.

JIBITI

(Bere lati oju ewe kini)

meji ti o wa ni ọdọ on.

Ninu ifọrọwanilẹnu pelu onirohin "Gboungboun" lori iṣele na na, ọga awọn ọlọpa ni ilu Ibadan Oloye Emmanuel Adeniji, so wipe ododo ni awọn ẹsun kan ti mo ọmọ bayi wa ba awọn ọlọpa; on si ti paṣẹ ki awọn oṣiṣẹ ọlọpa ṣe iwadi ẹkunrẹrẹ si ọrọ na.

O mu da onirohin "Gboungboun" l'oju wipe lẹhin iwadi awọn ọlọpa, awọn yio mu awọn ọlọpa mejeji na lọ si ile ẹjọ fun eto. Ti ẹsun na ba je otitọ.

* Awọn ẹleri ijọba meji lori ẹsun igbimọ pọ ati ehan enia lọwọ lati fipa gba ọkẹ kan pọnun (£20,000) lọwọ Ilọrin ti nwọn fi kan ọga ọlọpa meji kan ati [illegible] kan ni awọn ti na hare [illegible] wọn bayi ni Ibadan nibiti [illegible] ti awọn kan fun wọn ni Ibadan.

Olupejọ Ọga Ọlọpa, Ọgbẹni Mohammed Jimọ Aremu ni o ṣe alaye ninu ọlu ile ẹjọ kan ni Ilọrin ni opin ọsẹ ti o kọja yi. O so pe awọn enia meji na, ọkan je oniṣowo obinrin ati ekeji ni je okunrin ti nse iṣowo ni ilu Ilọrin bayi [illegible].

Ọga ọlọpa yi so eyi nigbati o ṣe alaye gbogbo bi awọn Ọga ọlọpa meji, Patrick Njọkwu ati Yesufu Bello ti ile iṣe Ọ[illegible] Ọlọpa Ibadan pẹlu Samuel Taiwo Ọṣọdẹyin.

[illegible] ti awọn enia mẹta pataki [illegible] awọn ọbirin [illegible] awọn [illegible] ni wọn [illegible] Ọlọpa na ni Ibadan ni ọjọ [illegible] ọga lọrin [illegible] yi.

Iyawo gb'ọkọ ṣanlẹ, ọkọ yọ'ke

"YOKOLU-YOKOLU ko ba tan bi! Iyawo gbe ọkọ sanle, ọko yọ'ke" ni orin ti obinrin abileko kan bere si kọ nigbati ile ẹjọ ibilẹ aniṣo keji Mapo Ibadan tugile ẹjọ eji ti ọkọ obinrin na pe e sibẹ laipe yi.

Ọkọ obinrin na, Ọgbẹni Kadiri Bello ro ile ẹjọ ninu ẹjọ ti [illegible] lati f'iya je iyawo on.

Bariyu Jolaade nibẹrẹ o na kuro ni ile on nitori ọkọ kọrin ọdun yi lati je iwe ikọsilẹ fun on rara.

O ṣe alaye pe ni ọja kẹlẹ ọdun ti o kọja yi ni on gba obinrin na lọwọ [illegible] ni pe on san owo ori Jolaade fun baba re nigbati o so pe ọkọ re igbanu ku l'owo f'ori on.

[illegible] Bello fi kun ẹjọ re pe obinrin na ko so fun on rara [illegible] o jade nilu ile on ni pe o kuna lati je'we ikọsilẹ fun on titi di [illegible] pe e l'ẹjọ.

Nigba ẹjọ awijare Jolaade, o so pe l'otito ni on kuro ni ile baba on; ṣugbọn ki iṣe wipe on lọ si ile ọkunrin miran. [illegible] pe on lọ si ọdọ ọmọ on ti o je ọlọpa ni Ipinlẹ Aria Ila Orun orilẹ-ede yi ati pe ko pe pupọ lẹhin eyi ti on fi pada si Ibadan.

IDANILOJU

[illegible] pe [illegible] ọkọ on ni o [illegible] on pada si ile baba on, nitoripe ọkọ on na ko fi owo ri ile ti on lọ si ọdọ ọmọ on. O so pelu pe kete ti on de si ile baba on ni awọn ọmọgun re wa lati wa pe on, ṣugbọn on ko jalẹ pe apa bi idaniloju ba wa pe ọkọ on, ko ni f'iya je on.

[illegible] ẹjọ ile ẹjọ yi Ọgbẹni S. A. Alabede so pe Ọgbẹni Bello kuna lati fi ye ile ẹjọ yi pe iyawo re ye agbere nitori gba [illegible] pelu okunrin miran l'aiko na bẹrọpe pe ade [illegible] baba re o wa lẹhin wọn. O fagile ẹjọ yi.

Printed and Published by the Sketch Publishing Co. Ltd., Ijebu Ode Post, Ibadan. Telephone 21121 Editor: E. O. OLOFIN, [illegible] College Crescent, Ibadan.